

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ
ΣΧΟΛΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ

«Βουλευτικές εκλογές 2023: πολιτικές και εκλογικές συνέχειες και ρήξεις»

Συνέδριο του Τμήματος Πολιτικών Επιστημών, ΑΠΘ
σε συνεργασία με τα μεταπτυχιακά προγράμματα της Πολιτικής Ανάλυσης,
Πολιτικής Θεωρίας, Πολιτικής Ιστορίας και Διακυβέρνησης & Περιφερειακής
Ανάπτυξης και το Erasmus+ Module EuPolSur

12-13 Δεκεμβρίου 2023

**Αμφιθέατρο III
Και Φουαγιέ
ΚΕ.Δ.Ε.Α. - ΑΠΘ
Οδός 3ης Σεπτεμβρίου - Πανεπιστημιούπολη**

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

Τρίτη 12 Δεκεμβρίου 2023

12.00 – 12.30 Προσέλευση – εγγραφές
12.30 - 12.45 Χαιρετισμοί

12.45 – 14.30 **Πάνελ 1. Η ακτινογραφία της ψήφου στις διπλές εκλογές του 2023**

Συντονισμός: Ευτυχία Τεπέρογλου, Επίκουρη καθηγήτρια, Τμήμα Πολιτικών Επιστημών ΑΠΘ

Η Ευτυχία Τεπέρογλου σπούδασε Πολιτικές Επιστήμες και Ιστορία στο Πάντειο Πανεπιστήμιο. Το 2008 ολοκλήρωσε τη διδακτορική της διατριβή στο Τμήμα Πολιτικής Επιστήμης και Δημοσίας Διοίκησης του Πανεπιστημίου Αθηνών. Από το 2009 έως και το 2014 κατείχε θέση ερευνήτριας στο Κέντρο Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Έρευνας (MZES) του Πανεπιστημίου του Mannheim της Γερμανίας, ενώ για τρία χρόνια εκπόνησε μεταδιδακτορική έρευνα στο Κέντρο Κοινωνιολογικών Σπουδών και Έρευνας του Πανεπιστημιακού Ινστιτούτου της Λισαβόνας (CIES-IUL). Επίσης, έχει εργαστεί επί σειρά ετών σε ερευνητικά προγράμματα του Εθνικού Κέντρου Κοινωνικών Ερευνών (ΕΚΚΕ).

Τον Σεπτέμβριο του 2015 ανέλαβε τα καθήκοντά της ως λέκτορας στο Τμήμα Πολιτικών Επιστημών με γνωστικό αντικείμενο «Πολιτική Κοινωνιολογία».

Εκπροσωπεί την Ελλάδα στα σημαντικότερα ευρωπαϊκά αλλά και παγκόσμια ερευνητικά δίκτυα μελέτης των εκλογών και των πολιτικών ελίτ. Μελέτες της έχουν δημοσιευτεί σε διεθνή επιστημονικά περιοδικά και σε συλλογικούς τόμους.

- Θεόδωρος Χατζηπαντελής, Καθηγητής, Τμήμα Πολιτικών Επιστημών ΑΠΘ: *Βουλευτικές Εκλογές 2023. Άξονες Ανταγωνισμού και Μετακινήσεις*

Ο Θεόδωρος Χατζηπαντελής είναι καθηγητής Εφαρμοσμένης Στατιστικής, διευθυντής του Εργαστηρίου Εφαρμοσμένης Πολιτικής Έρευνας. Πήρε το πτυχίο του Μαθηματικού Τμήματος του Α.Π.Θ. το 1980 και το διδακτορικό του δίπλωμα από τον τομέα Στατιστικής και Επιχειρησιακής Έρευνας του ίδιου Τμήματος το 1984. Από το 1981 μέχρι το 1990 υπηρέτησε στο Τμήμα Μαθηματικών και από το 1990 μέχρι το 2001 στο Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης. Την περίοδο 1988-89 ήταν Honorary Visiting Fellow στο Πανεπιστήμιο του New South Wales (Australia). Από το 2001 είναι Καθηγητής Εφαρμοσμένης Στατιστικής στο Τμήμα Πολιτικών Επιστημών. Από το 1997 μέχρι το 2001 ήταν πρόεδρος του Παιδαγωγικού Τμήματος Δημοτικής Εκπαίδευσης και μέλος της Συγκλήτου του Α.Π.Θ. Το 1998 εκλέχτηκε καθηγητής σε θέση Εφαρμοσμένης Στατιστικής. Το 2003 ορίστηκε μέλος της Διοικούσας Επιτροπής του Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας και το 2004 πρόεδρος του Τμήματος Βαλκανικών Σπουδών. Από το 2006 μέχρι το 2009 ήταν Πρόεδρος του Τμήματος Πολιτικών Επιστημών. Από το 2011 μέχρι το 2015 διετέλεσε πρόεδρος της Διοικούσας Επιτροπής του Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας. Από το 2013 έως το 2016 υπηρέτησε και πάλι ως πρόεδρος του Τμήματος Πολιτικών Επιστημών. Από τον Σεπτέμβριο του 2016 διατελεί Πρόεδρος του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών της Πολιτικής Ανάλυσης, ενώ από τον Σεπτέμβριο του 2018 είναι Πρόεδρος και Διευθυντής του Διατμηματικού Προγράμματος Σπουδών «Διακυβέρνηση-Περιφερειακή Ανάπτυξη» (Τμήμα Οικονομικών και Τμήμα Πολιτικών Επιστημών). Από το 2017 ως το 2020 ήταν συντονιστής της Θεματικής Ενότητας ΔΕΟ13 (Ποσοτικές Μέθοδοι) του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου. Είναι Πρόεδρος του Ερευνητικού Κέντρου «Παρατηρητήριο για την Δημοκρατία στα Βαλκάνια, την Μαύρη Θάλασσα και την Νοτιοανατολική Ευρώπη» (μια σύμπραξη του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης και του Υπουργείου Εσωτερικών) και γραμματέας του Ερευνητικού Κέντρου Κοινωνικών Επιστημών του ΑΠΘ.

Έχει διδάξει σε προπτυχιακό και μεταπτυχιακό επίπεδο μαθήματα Στατιστικής, Μεθοδολογίας Έρευνας, Ποσοτικών Μεθόδων, Εκλογικής Γεωγραφίας, Θεωρίας Αποφάσεων και Μαθηματικών σε τμήματα του Α.Π.Θ., στο Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας και στο Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο.

- Παναγιώτης Κουστένης, Δρ. Πολιτικής Επιστήμης: *Τομές και Ανατροπές στην Εκλογική Γεωγραφία*

Παναγιώτης Κουστένης είναι απόφοιτος του Τμήματος Μαθηματικών και του ΠΜΣ «Πολιτική Επιστήμη και Κοινωνιολογία» του ίδιου ιδρύματος. Τον Απρίλιο του 2013 υποστήριξε επιτυχώς τη διδακτορική του διατριβή στο τμήμα Πολιτικής Επιστήμης και Δημόσιας Διοίκησης του ΕΚΠΑ, με θέμα «Ιστορία και Αριθμητική των Μεθόδων Αντιπροσώπευσης: Διερεύνηση του Ελληνικού Παραδείγματος». Αντικείμενο ήταν η μελέτη της ιστορικής εξέλιξης και η θεωρητική και εμπειρική ανάλυση των εκλογικών συστημάτων στην Ελλάδα από την ίδρυση του ελληνικού κράτους, με έμφαση στην περίοδο 1926-2004. Τα ερευνητικά του ενδιαφέροντα εντοπίζονται στον χώρο της Εκλογικής Κοινωνιολογίας και της Συγκριτικής Πολιτικής. Μέλος της επιστημονικής ομάδας για τη διενέργεια των Exit Polls για το Mega Channel από το 2007. Την περίοδο 2014-2018 δίδαξε στο ΠΜΣ «Πολιτική Επιστήμη και Ιστορία» του Παντείου Πανεπιστημίου τα μαθήματα «Ποσοτικές Μεθόδους στην Ανάλυση Εκλογικών Δεδομένων» και «Εκλογές και Κόμματα στη Σύγχρονη Ελλάδα, 1974-2015». Αρθρογραφεί σε επιστημονικά περιοδικά και εφημερίδες. Παράλληλα εργάζεται στον ιδιωτικό τομέα ως στατιστικός αναλυτής και ερευνητής.

- Δημήτρης Βασιλειάδης, Ιδρυτής και επικεφαλής της εταιρείας δημοσκοπήσεων Interview: *Ανάλυση Σταυρού Προτίμησης στις Βουλευτικές Εκλογές του 2023*

Σπούδασε στο δίγλωσσο πρόγραμμα Πολιτική Οικονομία και Οικονομετρία του Πανεπιστημίου Fribourg της Ελβετίας, από το 1982 έως 1987. Έχει διατελέσει στέλεχος πολυεθνικής με έδρα την Βασιλεία (Ελβετία), από το 1987 έως το 2000 ενώ αποτελεί ιδρυτής και επικεφαλής της Interview, εταιρεία δημοσκοπήσεων, έρευνας αγοράς και στατιστικών αναλύσεων, από το 2002 έως σήμερα.

Παρουσίαση δημοσκόπησης στην εκλογική Περιφέρεια Ηρακλείου. Πως η ανάλυση των σταυρών προτίμησης μπορεί να βοηθήσει τον υποψήφιο στην χάραξη της στρατηγικής του κατά την διάρκεια της προεκλογικής περιόδου.

- Δημήτρης Κατσαντώνης, Διευθύνων Σύμβουλος εταιρείας ερευνών To the point: *Συνδυασμός Κοινωνικού GIS και Εκλογικής Γεωγραφίας στις Εκλογές του 2023*

Είναι πτυχιούχος Φυσικού Τμήματος ΑΠΘ. Έχει διατελέσει Πρόεδρος Δ.Ε. ΕΡΤ3 (1998-2001), Διευθύνων Σύμβουλος ΕΡΤ3 (2001-2004) , Διευθυντής Β. Ελλάδας Metron Analysis (2004- 2009). Από το 2009 έως σήμερα χρηματίζει Διευθύνων Σύμβουλος της εταιρίας ερευνών “to the point AE”

Η εισήγηση θα επιχειρήσει να αποδόσει ένα πλαίσιο ερμηνείας της εκλογικής προτίμησης των ψηφοφόρων(με παράδειγμα, την πόλη της Δράμας), με συνδυασμό α)κοινωνικής έρευνας(καταγραφή φτώχειας/κοινωνικού αποκλεισμού/περιβαλλοντικής υποβάθμισης) τα ευρήματα της οποίας απεικονίζονται χαρτογραφικά σε σύστημα GIS, με γεωγραφική βάση αναφοράς τις ζώνες απογραφής της ΕΛΣΤΑΤ και β) εκλογικών καταγραφών στις αντίστοιχες περιοχές της πόλης.

- Vemund Aarbakke, Επίκουρος Καθηγητής, Τμήμα Πολιτικών Επιστημών ΑΠΘ: *Ιδιαιτερότητες της Μειονοτικής Ψήφου στους Νομούς Ξάνθης και Ροδόπης*

Ο Βέμουτ Άρμπακε σπούδασε φιλοσοφία, ιστορία των θρησκειών και αρχαία ελληνικά στο Πανεπιστήμιο του Μπέργκεν (Νορβηγία). Πραγματοποίησε μεταπτυχιακές σπουδές στη βαλκανολογία στο Πανεπιστήμιο της Κοπεγχάγης. Κατά το διάστημα των μεταπτυχιακών του σπουδών παρακολούθησε επίσης μαθήματα στο ΑΠΘ, το Πανεπιστήμιο της Κωνσταντινούπολης, το Πανεπιστήμιο της Σόφιας και το Πανεπιστήμιο των Σκοπίων. Έλαβε το διδακτορικό του δίπλωμα από το Πανεπιστήμιο του Μπέργκεν. Εργάστηκε στα Πανεπιστήμια του Μπέργκεν και του Όσλο καθώς και στο Chr. Michelsens Institute του Μπέργκεν και στο International Peace Research Institute του Όσλο. Διδάσκει στο Τμήμα Πολιτικών Επιστημών του ΑΠΘ από το 2004 με γνωστικό αντικείμενο «Πολιτική στα Σύγχρονα Βαλκάνια».

Ασχολείται ερευνητικά με ζητήματα όπως οι μειονότητες, οι πρόσφυγες, το Ισλάμ, ο εκδημοκρατισμός και ο εθνικισμός.

Μετά από τις τελευταίες βουλευτικές εκλογές οι μόνοι «Κοκκίνοι νομοί» παρέμειναν η Ξάνθη και η Ροδόπη. Αυτό ωφέλουσε σε μεγάλο βαθμό στη μειονοτική ψήφο. Μετά από τις εκλογές έγινε λόγος για το ρόλο του Τουρκικό Προξενείο στη Κομοτηνή. Είχαμε επίσης πολλές απορίες σχετικά με τους λόγους μια παραδοσιακά συντηρητική μειονότητα υπερψήφισε τον Σύριζα. Έχω σκοπό να μιλήσω για της συνθήκες των τελευταίων εκλογών μαζί με την γενική πορεία της μειονοτικής ψήφου από το δεκαετία του 80' μέχρι σήμερα.

14.30-16.00 Διάλειμμα Μπουφές

16.00 -17.00 Φουαγιέ (ΚΕΔΕΑ). Poster session με καφέ

17.00 -18.15 Πάνελ 2 Ανακατατάξεις στα πολιτικά κόμματα.

Συντονισμός: Λίνα Παπαδοπούλου, Καθηγήτρια, Νομική Σχολή ΑΠΘ

Η [Λίνα Παπαδοπούλου](#) είναι Καθηγήτρια Συνταγματικού Δικαίου στη Νομική Σχολή του ΑΠΘ και κατέχει την έδρα Jean Monnet Ευρωπαϊκού Συνταγματικού Δικαίου και Πολιτισμού. Σπούδασε Νομικά (πτυχίο από το ΑΠΘ το 1993 και μεταπτυχιακό από το Τρίερ της Γερμανίας το 1994) και Πολιτική Θεωρία (μεταπτυχιακό από το London School of Economics το 1999), ενώ ολοκλήρωσε το διδακτορικό της στο Ευρωπαϊκό Συνταγματικό Δίκαιο στο Ανόβερο, με την υποτροφία Friedrich-Ebert-Stiftung (1996-98).

Στο πλαίσιο του ΑΠΘ, είναι αναπληρώτρια διευθύντρια του Εργαστηρίου Μελέτης Ιατρικού Δικαίου και Βιοηθικής. Διατέλεσε ακαδημαϊκή συντονίστρια του Κέντρου Αριστείας Jean Monnet του ΑΠΘ, “European Constitutionalism and Religion(s)” (2018-2022), και Πρόεδρος του European Consortium for Church and State Research (2020-22).

Τα επιστημονικά της ενδιαφέροντα και οι επιστημονικές της δημοσιεύσεις αφορούν κυρίως θέματα ελληνικού, συγκριτικού και ευρωπαϊκού συνταγματικού δικαίου (δημοκρατία και κόμματα, σχέση εθνικού και

ευρωπαϊκού δικαίου), θεμελιωδών δικαιωμάτων (ισότητα και απαγόρευση αρνητικών διακρίσεων, οικογενειακή ζωή), θρησκείας και δικαίου (θρησκευτική ελευθερία), βιοηθικής και δικαιωμάτων (υποβοηθούμενη αναπαραγωγή και ευθανασία).

- Χρύσανθος Τάσης, Επίκουρος Καθηγητής Πολιτικής Κοινωνιολογίας ΔΠΘ, Visiting Scholar, University of Shippensburg, PA, USA:
Μεταδημοκρατία και Πολιτική Καρτελοποίηση: *Η Νέα Οργανωτική Δομή του Κυβερνητικού Κόμματος*

Ο Χρύσανθος Δ. Τάσης είναι Επίκουρος Καθηγητής με αντικείμενο Πολιτική Κοινωνιολογία και Ελληνικό Πολιτικό Σύστημα στο Τμήμα Κοινωνικής Πολιτικής στο Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο της Θράκης και είναι μέλος ΣΕΠ στο Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο. Έχει διδάξει ως λέκτορας (με το ΠΔ 407/80) στο Τμήμα Κοινωνικής Διοίκησης και Πολιτικής Επιστήμης στο Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης και στο Τμήμα Πολιτικής Επιστήμης και Διεθνών Σχέσεων στο Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου. Το 2017, έλαβε υποτροφία για τη συμμετοχή στο πρόγραμμα Study of the US Institute for Scholars on American Politics and Political Thought στο UMASS των ΗΠΑ. Στο πλαίσιο του Sabbatical είναι visiting Scholar στο Department of Political Science, στο University of Shippensburg στην Pennsylvania των USA, ενώ είναι και επισκέπτης καθηγητής στο Department of Political Science στο Ted University στην Αγκυρα με το πρόγραμμα Erasmus. Κείμενα του σχετικά με το ελληνικό και ευρωπαϊκό κομματικό σύστημα, τη θεωρία των πολιτικών κομμάτων, την ευρωπαϊκή σοσιαλδημοκρατία, την οικονομική πολιτική και το κοινωνικό κράτος έχουν δημοσιευτεί στα ελληνικά στα αγγλικά και στα ισπανικά.

Σκοπός της συγκεκριμένης ανακοίνωσης είναι να αναλύσει τα βασικά χαρακτηριστικά των σύγχρονων πολιτικών κομμάτων με τη συσχέτιση της Μεταδημοκρατίας με την τάση για πολιτική καρτελοποίηση. Στο πλαίσιο αυτό θα αναλυθεί ο μετασχηματισμός της σχέσης μεταξύ κοινωνίας, κομμάτων και κράτους με τη μείωση της παρέμβασης της κοινωνίας στο σχεδιασμό και στην υλοποίηση της πολιτικής, την αλλαγή του ρόλου των πολιτικών κομμάτων και την αυτονόμηση του κράτους. Η τεχνοκρατία αναδεικνύεται ως η νέα νομιμοποιητική βάση των κρατικών πολιτικών, με αποτέλεσμα τα «κυβερνητικά» κόμματα να παρουσιάζουν αλλαγές στην οργανωτική τους δομή και στην ιδεολογία τους. Έτσι, τα κυρίαρχα κυβερνητικά κόμματα φαίνεται να συγκλίνουν σε μια νεοφιλελεύθερη / δικαιωματική ατζέντα με τεχνοκρατικό προσανατολισμό, ρευστοποιούν την παραδοσιακή μαζική οργανωτική τους δομή και αναζητούν τη σύγκλιση στον Κεντρώο χώρο. Μετασχηματίζονται και συγκλίνουν δηλαδή ως σοσιαφιλελεύθερα κόμματα καθώς αποδέχονται αλλά και προσανατολίζονται στην υλοποίηση της στρατηγικής του κράτους. Το αποτέλεσμα αυτής της τάσης είναι η δυσκολία αναπαραγωγής του δικομματικού κομματικού συστήματος (Σοσιαλδημοκρατία – Χριστιανοδημοκρατία) με την ανάδειξη κομμάτων της Ριζοσπαστικής Αριστεράς που αποτελούν μια δημοκρατική εναλλακτική και των κομμάτων της Ακροδεξιάς που αμφισβητούν συνολικά το Δημοκρατικό και Φιλελεύθερο κεκτημένο των Δυτικών κοινωνιών.

- Κώστας Ελευθερίου, Επίκουρος Καθηγητής, Τμήμα Πολιτικής Επιστήμης ΔΠΘ: *Ο 'Τυχαίος Θάνατος' ενός Πολιτικού Κόμματος: Οργανωτικές και Εκλογικές Όψεις της Υποχώρησης του ΣΥΡΙΖΑ*

Ο Κώστας Ελευθερίου είναι Επίκουρος Καθηγητής πολιτικής και ιστορικής κοινωνιολογίας στο τμήμα Πολιτικής Επιστήμης του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης και συντονιστής του κύκλου πολιτικής ανάλυσης του Ινστιτούτου Εναλλακτικών Πολιτικών ΕΝΑ. Έλαβε το διδακτορικό του από το Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών. Στα ερευνητικά του ενδιαφέροντα περιλαμβάνονται η θεωρία των κομμάτων, η μελέτη του ελληνικού κομματικού συστήματος, η πολιτική των κομμάτων της ριζοσπαστικής Αριστεράς και η ιστορία του εργοδοτικού συνδικαλισμού στην Ελλάδα.

Η μεγάλη εκλογική υποχώρηση του ΣΥΡΙΖΑ στις διπλές εκλογές του 2023 συνιστά αναμφίβολα ένα από τα πλέον δηλωτικά αποτελέσματα των εκλογών με προφανείς συνέπειες στη συνοχή του χώρου της αντιπολίτευσης για την μετεκλογική περίοδο. Πρόκειται για μια υποχώρηση που σε μεγάλο βαθμό διαρρηγγύνει τη σχέση εκπροσώπησης που σφυρηλάτησε το κόμμα από τις εκλογές του 2012 και μετά, υπό την επίδραση των κινημάτων ενάντια στη λιτότητα και η οποία σε πολύ μεγάλο βαθμό συνδέθηκε με τη

θεμελίωση και προώθηση ενός προτάγματος «κυβερνώσας Αριστεράς». Στην παρούσα εισήγηση θα επιχειρηθεί μια ερμηνεία της εν λόγω εξέλιξης με αναφορά σε τρεις μεταβλητές: την οργανωτική, όπου θα συζητηθεί η ανεπαρκής θεσμοποίηση του κόμματος από το 2012 και μετά· τη στρατηγική, όπου θα αναλυθεί το στρατηγικό έλλειμμα του ΣΥΡΙΖΑ από το 2015 με αναφορά την αντιμετώπιση του λεγόμενου «αντιΣΥΡΙΖΑ συνασπισμού»· και τέλος το ιδεολογικό/προγραμματικό κενό που διαμορφώθηκε στη μεταμνημονιακή φάση του κόμματος, από το 2019 και έπειτα. Θα υποστηριχθεί ότι η εκλογική υποχώρηση του ΣΥΡΙΖΑ προκύπτει ως συνδυασμός των προαναφερόμενων μεταβλητών, με την οργανωτική μεταβλητή να προτάσσεται, ωστόσο, ως ο καταλυτής για την αδυναμία συγκράτησης εκλογικών δυνάμεων από το κόμμα για το 2023.

- Τάσος Βασιλείου, Υπεύθυνος Στρατηγικής, Ανάπτυξης & Επικοινωνίας Prorata, και Μιλένα Παναγιωτοπούλου, υπ. διδάκτορας Πανεπιστημίου Κρήτης: *Το ΠΑΣΟΚ είναι εδώ; Η πολιτική φυσιογνωμία του κόμματος στις εκλογές του 2023*

Η Μιλένα Παναγιωτοπούλου είναι υποψήφια διδάκτορας του τμήματος Πολιτικής Επιστήμης του Πανεπιστημίου Κρήτης και υπεύθυνη Ευρωπαϊκών και Διεθνών Σχέσεων της ΕΣΕΕ. Για περισσότερα από δέκα χρόνια, εργάστηκε στην κοινοβουλευτική και επιστημονική υποστήριξη βουλευτών και ευρωβουλευτών του ΠΑΣΟΚ, καθώς επίσης και στην επιστημονική ομάδα του Ινστιτούτου Στρατηγικών και Αναπτυξιακών Μελετών (ΙΣΤΑΜΕ).

Ο Τάσος Βασιλείου είναι διπλωματούχος Πολιτικός Μηχανικός με μεταπτυχιακό στην Κλιματική Κρίση & Τεχνολογίες Πληροφορικής & Επικοινωνιών ενώ έχει και δίπλωμα στο Digital Marketing. Από το 2015 εργάζεται στην εταιρεία Prorata ως Εμπορικός Διευθυντής. Εργάστηκε στον σχεδιασμό και στην υλοποίηση του online panel και στον ψηφιακό μετασχηματισμό της Prorata. Έχει εμπειρία στον σχεδιασμό και την εκτέλεση πολιτικών εκστρατειών, τη διεύθυνση προγραμμάτων εταιρικής επικοινωνίας αλλά και διαχείριση ειδικών θεμάτων, όπως, CSR campaigns, public affairs, community relations and media relations.

Στις εκλογές του 2023 το ΠΑΣΟΚ κατάφερε να καταγράψει μια σημαντική αύξηση των ποσοστών του, χωρίς όμως να επιτύχει την ανάδειξή του σε αξιωματική αντιπολίτευση. Μετά την εκλογή του Νίκου Ανδρουλάκη στην ηγεσία του κόμματος, τον Δεκέμβριο του 2021 συνεχίστηκε η στρατηγική του «διμέτρωπου αγώνα» απέναντι στη Νέα Δημοκρατία και τον ΣΥΡΙΖΑ, που είχε ακολουθηθεί την περίοδο Ε. Βενιζέλου (2012-2015) και την περίοδο Φ. Γεννηματά (2015-2021). Παρόλο που την περίοδο 2012-2021 παρατηρήθηκε μια «τριπλή ρήξη» (Ελευθερίου και Τάσσης, 2022) του ΠΑΣΟΚ σε σχέση με την οργανωτική, ιδεολογική και στρατηγική παράδοση του κόμματος, με την εκλογή Ανδρουλάκη μπορούμε να εντοπίσουμε στοιχεία υπέρβασης της ρήξης και επανασύνδεσης με την κομματική παράδοση. Σε επίπεδο οργανωτικό, με το εγχείρημα της επαναλειτουργίας τοπικών και νομαρχιακών οργανώσεων και της επανάκαμψης των αυτοδιοικητικών παρατάξεων στις εκλογές της Τοπικής Αυτοδιοίκησης. Σε ιδεολογικό επίπεδο, με τη συστηματική προσπάθεια ανάδειξης στον πολιτικό του λόγο του νέου αρχηγού σοσιαλδημοκρατικών εννοιών, όπως «κοινωνικό κράτος», «αλληλεγγύη», «εργασία», «ισότιμα δικαιώματα» κ.ο.κ. Και σε στρατηγικό επίπεδο, με την προσπάθεια αποκατάστασης της σχέσης εμπιστοσύνης του κόμματος με τις τοπικές κοινωνίες, με γεωγραφική εστίαση των παρεμβάσεων του ΠΑΣΟΚ από την περιφέρεια προς το κέντρο και με ηλικιακή εστίαση από τις μεγαλύτερες ηλικιακές ομάδες προς τις νεότερες. Τα ερευνητικά ερωτήματα, λοιπόν, που ανακύπτουν και που επιχειρεί αυτή η παρουσίαση να διερευνήσει είναι α. πως συνδέεται η στρατηγική Ανδρουλάκη με τη βελτίωση της εκλογικής εικόνας του ΠΑΣΟΚ, β. γιατί το ΠΑΣΟΚ δεν μπόρεσε να καρπωθεί την πτώση του ΣΥΡΙΖΑ και έμεινε στο 12%, γ. εάν η στρατηγική του ΠΑΣΟΚ απευθύνεται στα παραδοσιακά κοινωνικά στρώματα που το ανέδειξαν στην εξουσία και γ. με ποιους όρους μπορεί να επανέλθει ως εναλλακτικός πόλος προς τη Νέα Δημοκρατία.

Συντονισμός: Θεόδωρος Χατζηπαντελής, καθηγητής, Τμήμα Πολιτικών Επιστημών.

- Πάνος Σταθόπουλος, Δρ. Πολιτικών Επιστημών, Διευθυντής Επιστημονικού Συμβουλίου Ινστιτούτο Δημοκρατίας Κωνσταντίνος Καραμανλής

Σπούδασε Μαθηματικά στο ΑΠΘ με μεταπτυχιακή ειδίκευση στην Επιχειρησιακή Έρευνα και τον προγραμματισμό Η/Υ. Στη συνέχεια, έκανε μεταπτυχιακές σπουδές Κοινωνιολογίας και Πολιτικής Επιστήμης (ΕΚΠΑ) και αναγορεύτηκε Διδάκτωρ Πολιτικών Επιστημών. Συμμετείχε επίσης σε σειρά ερευνητικών προγραμμάτων, μεταξύ των οποίων, ως μεταδιδακτορικός ερευνητής (postdoc) στο πρόγραμμα συνεργασίας των τμημάτων Πληροφορικής και Πολιτικής Επιστήμης ΕΚΠΑ σχετικά με την έγκυρη διεξαγωγή ηλεκτρονικών ψηφοφοριών, και στο ευρωπαϊκό έργο InHeriT: Πολιτιστική Κληρονομιά και Βιώσιμη Ανάπτυξη.

Έχει εργαστεί ως εκπαιδευτικός, προγραμματιστής Η/Υ και στατιστικός αναλυτής, με ειδίκευση στο σχεδιασμό και ανάλυση επιστημονικών, κοινωνικών και πολιτικών ερευνών. Με διαρκή παρουσία σε επιστημονικά Συνέδρια και δημοσιεύσεις σε διεθνή και ελληνικά επιστημονικά έντυπα, αρθρογραφεί επίσης τακτικά σε ελληνικά ΜΜΕ. Τα ενδιαφέροντά του εστιάζονται κυρίως, στις εκλογικές διαδικασίες, στη διαχρονική ανάλυση των κοινωνικών μεταβολών και στις πολυποικίλες διεργασίες που συντελούνται στην εποχή της Βιομηχανίας 4.0, με έμφαση σε θέματα παιδείας.

- Δώρα Αυγέρη, Δημοσιογράφος, Εκπρόσωπος Τύπου ΣΥΡΙΖΑ-ΠΣ

Η Δώρα Αυγέρη είναι δημοσιογράφος και πρώην βουλευτής του ΣΥΡΙΖΑ-ΠΣ στη Β΄ Περιφέρεια Θεσσαλονίκης.

Είναι απόφοιτος της Νομικής Σχολής του Α.Π.Θ. και κάτοχος Master από το Τμήμα Δημοσιογραφίας & Μέσων Μαζικής Επικοινωνίας του Α.Π.Θ.

Διετέλεσε Αναπληρώτρια Τομεάρχης Εσωτερικών της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΣΥΡΙΖΑ-ΠΣ για θέματα Μακεδονίας – Θράκης, καθώς και Αναπληρώτρια Τομεάρχης Υγείας.

Διετέλεσε μέλος της Διαρκούς Επιτροπής Δημόσιας Διοίκησης, Δημόσιας Τάξης και Δικαιοσύνης και της Διαρκούς Επιτροπής Κοινωνικών Υποθέσεων.

Διετέλεσε μέλος της Ειδικής Μόνιμης Επιτροπής Ελληνισμού της Διασποράς και της Ελληνικής Κοινοβουλευτικής Αντιπροσωπείας της Κοινοβουλευτικής Συνέλευσης Γαλλοφωνίας.

Η δημοσιογραφική της πορεία απαρτίζεται από 25 χρόνια μάχιμης δημοσιογραφίας στις εφημερίδες «ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ», «ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ», σε περιοδικά, ραδιοφωνικούς σταθμούς, από εκατοντάδες ώρες ερευνών, ρεπορτάζ και τηλεοπτικών εκπομπών στην ΕΡΤ3.

Μιλάει Αγγλικά και Γαλλικά.

- Θανάσης Γλαβίνας, Νομικός, Εκπρόσωπος Τύπου ΠΑΣΟΚ-Κίνημα Αλλαγής

Γεννήθηκε το 1987 στη Θεσσαλονίκη και είναι απόφοιτος της Νομικής Σχολής του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης.

Κάτοχος δύο μεταπτυχιακών διπλωμάτων της Νομικής Κομοτηνής στο Δημόσιο και το Ευρωπαϊκό Δίκαιο, ενώ έχει ολοκληρώσει μεταπτυχιακό πρόγραμμα στη Νομική Σχολή του Πανεπιστημίου της Βόννης της Γερμανίας. Έχει εργαστεί ως αυτοαπασχολούμενος δικηγόρος στη Θεσσαλονίκη, όντας μέλος του Δικηγορικού Συλλόγου της πόλης από το 2012 καθώς και για λογαριασμό της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, στο πεδίο της μετανάστευσης και της εσωτερικής ασφάλειας. Είναι μέλος της Κεντρικής Πολιτικής Επιτροπής του ΠΑΣΟΚ-Κινήματος Αλλαγής από το 2018. Από τον Ιανουάριο του 2022 μέχρι και τη λήξη της προηγούμενης κοινοβουλευτικής περιόδου, με απόφαση του Προέδρου του κόμματος, Ν. Ανδρουλάκη, ανέλαβε τη θέση του Διευθυντή της Κοινοβουλευτικής Ομάδας.

Στις εθνικές εκλογές της 21ης Μαΐου 2023 εκλέχθηκε βουλευτής με το ΠΑΣΟΚ- Κίνημα Αλλαγής στην εκλογική περιφέρεια της Β΄ Θεσσαλονίκης. Στις εθνικές εκλογές της 25ης Ιουνίου 2023, ήταν πρώτος στη λίστα αλλά λόγω του εκλογικού νόμου το ΠΑΣΟΚ -Κίνημα Αλλαγής απώλεσε την έδρα στη συγκεκριμένη εκλογική περιφέρεια. Από τον Ιούλιο του 2023 είναι Εκπρόσωπος Τύπου του ΠΑΣΟΚ - Κίνημα Αλλαγής.

Συντονισμός: Ιωάννα Κωσταρέλλα, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια, Τμήμα Δημοσιογραφίας και ΜΜΕ, ΑΠΘ

Η Ιωάννα Κωσταρέλλα είναι Αναπληρώτρια Καθηγήτρια του Τμήματος Δημοσιογραφίας και ΜΜΕ. Έχει κάνει σπουδές στη δημοσιογραφία και στην επικοινωνία στην Ελλάδα και στη Μ. Βρετανία. Τα ερευνητικά της ενδιαφέροντα αφορούν, μεταξύ άλλων, στη διερεύνηση των σχέσεων μεταξύ πολιτικής και δημοσιογραφίας, στην ανάδειξη του ρόλου της δημοσιογραφίας για την ανάπτυξη και την κοινωνική αλλαγή, ενώ το τελευταίο διάστημα ασχολείται με τις αλλαγές που επιφέρουν οι τεχνολογίες της επικοινωνίας στην αίθουσα σύνταξης.

Συμμετέχει, ως επικεφαλής ή μέλος ομάδας, σε πολλά ερευνητικά προγράμματα (Erasmus+, ΕΛΙΔΕΚ κλπ). Δημοσιεύσεις της περιλαμβάνονται σε σημαντικά διεθνή επιστημονικά περιοδικά του κλάδου (Journalism, Digital Journalism, Media and Journalism). Αρθρογραφεί τακτικά στον πανελλήνιο και τοπικό τύπο.

- Φανή Κουντούρη, Αν.Καθηγήτρια Πολιτικής Επιστήμης και Επικοινωνίας, Πάντειο Πανεπιστήμιο: *Η πολιτική ατζέντα στο δρόμο προς τις εκλογές. Πολιτικές και Επικοινωνιακές στρατηγικές ΝΔ και ΣΥΡΙΖΑ*

Η Φανή Κουντούρη είναι διδάκτωρ Πολιτικής Επιστήμης από το Τμήμα Πολιτικής Επιστήμης του Πανεπιστημίου Pantheon Sorbonne I στο Παρίσι. Είναι Αναπληρώτρια Καθηγήτρια Πολιτικής Επιστήμης-Πολιτικής Επικοινωνίας στο Τμήμα Πολιτικής Επιστήμης και Ιστορίας του Παντείου Πανεπιστημίου στην Αθήνα. Διδάσκει μαθήματα πολιτικής επιστήμης, πολιτικής επικοινωνίας, κοινωνιολογίας δημόσιων προβλημάτων και δημόσιων πολιτικών, πολιτικής αντιπροσώπευσης και μεθοδολογία έρευνας στην πολιτική επιστήμη σε προπτυχιακό και μεταπτυχιακό επίπεδο. Τα επιστημονικά της ενδιαφέροντα εγγράφονται στα πεδία των πολιτικών και επικοινωνιακών στρατηγικών, της πολιτικής εκπροσώπησης, των επιπτώσεων των ΜΜΕ στις σύγχρονες δημοκρατίες, του ψηφιακού μετασχηματισμού της πολιτικής και της διαδικασίας ατζέντας και διαμόρφωσης των δημόσιων προβλημάτων. Είναι συγγραφέας δύο βιβλίων (στα ελληνικά) Πολιτική δημοσιότητα και Εξουσία. Κόμματα και ΜΜΕ στην Ελλάδα τη δεκαετία του 2000 (Τυπωθήτω, Γ.Δαρδανός, 2011) και Τα δημόσια προβλήματα στην πολιτική ατζέντα (e-book, Κάλλιπος, 2015). Έχει συνεπιμεληθεί (με την Μ. Κακεπάκη) τον συλλογικό τόμο Parliamentary Elites in Transition. Political Representation in Greece (Palgrave, 2023). Έχει δημοσιεύσει στα ελληνικά, γαλλικά και αγγλικά σε συλλογικούς τόμους και σε περιοδικά με κριτές. Είναι επισκέπτρια καθηγήτρια στο Πανεπιστήμιο Paris VIII, Vincennes-Saint Denis, μέλος του ερευνητικού προγράμματος Horizon για την εμπιστοσύνη στη διακυβέρνηση (<https://entrust-project.eu/-/Horizon>) και επικεφαλής ερευνητικού προγράμματος του ΕΛΙΔΕΚ για την πολιτική πόλωση (<https://demospolgreece.wixsite.com>).

Στόχος της εισήγησης είναι να αναδείξει τις πολιτικές στρατηγικές των δύο κομμάτων ΝΔ και ΣΥΡΙΖΑ κατά τη διάρκεια των τεσσάρων ετών που προηγούνται των εκλογών του 2023. Η περίοδος που ξεκινά από τις εκλογές του 2019 σηματοδοτεί την έξοδο από τα μνημόνια με την παράλληλη είσοδο σε μια εποχή πολλαπλών κρίσεων. Αν στις εκλογές του 2019 συζητούσαμε για την επαναφορά της κανονικότητας, κατά τη διάρκεια της τετραετίας αναδείχθηκαν μία σειρά από κρίσιμα ζητήματα όπως η πανδημία covid 19, η ενεργειακή κρίση και ο πληθωρισμός, η ακρίβεια και η οικονομική κρίση, οι φωτιές και περιβαλλοντική καταστροφή, οι υποκλοπές και αμφισβήτηση κράτους δικαίου, το δυστύχημα των Τεμπών και η ασφάλεια, τα χρέη και οι πλειστηριασμοί, οι γυναικοκτονίες και η έμφυλη βία, το μεταναστευτικό, ο Έβρος και το ναυάγιο στην Πύλο. Κατά τη διάρκεια της προεκλογικής εκστρατείας του 2023 η ατζέντα των πολιτικών κομμάτων ανοίχτηκε σε μία σειρά πολλών, διαφορετικών θεμάτων στη βάση των οποίων τα κόμματα επιχείρησαν να συνοψίσουν τις επιλογές τους και να διεκδικήσουν την πατρότητα της διαχείρισής τους. Η πολυθεματικότητα και η κρισιμότητα της πολιτικής ατζέντας στη διάρκεια της τετραετίας επανέφερε το κριτήριο της αξιολόγησης της επαρκούς διαχείρισης των μεγάλων θεμάτων και την αναγκαιότητα της θεματικής ιδιοκτησίας των προβλημάτων. Με την έννοια αυτή οι στρατηγικές που αναπτύχθηκαν κατά τη

διάρκεια των εκλογών του 2023 αποτελούν το σύμπτωμα των τεσσάρων ετών που προηγήθηκαν.

Η εισήγησή μας θα επιχειρήσει να δείξει πως η ΝΔ κατάφερε, και χάρη στο ευνοϊκό περιβάλλον πολιτικής δημοσιότητας, να γίνει «agenda setter», να «χτίσει» την πολιτική ατζέντα που της έδωσε τη θεματική ιδιοκτησία θεμάτων, αλλά κυρίως την εικόνα της διαχειριστικής επάρκειας και της αξιόπιστης σταθερότητας. Η ΝΔ έχει καταφέρει να οικοδομήσει μία στρατηγική ελέγχου και επιβολής της πολιτικής της ατζέντας, ορίζοντας έτσι το γήπεδο που παίζεται το πολιτικό παιχνίδι. Η στρατηγική της στη διάρκεια της τετραετίας αναπτύσσεται σε μία τριπλέτα: τη στρατηγική της ιδεολογικής κυριαρχίας μέσω μιας ατζέντας μεταρρυθμιστικής και της ατζέντας της τάξης και της ασφάλειας, την στρατηγική της πώλωσης μέσω του πολιτικού στιγματισμού του αντιπάλου και τη στρατηγική διαχείρισης των πολλαπλών κρίσεων μέσω της αναπλαισίωσής τους ως εισαγόμενων κρίσεων και υπερπροβολής αντισταθμιστικών θεμάτων. Ο ΣΥΡΙΖΑ μετατράπηκε σε «agenda taker» θεμάτων, επιλογή που δεν του επέτρεψε να ξεδιπλώσει τη δική του ταυτοτική ιδιοκτησία θεμάτων. Ο ΣΥΡΙΖΑ από τις εκλογές του 2019 επιχείρησε να οικοδομήσει την εικόνα του ως δύναμης κυβερνητικής και μεταρρυθμιστικής, ως πυλώνας του πολιτικού δικομματισμού. Στο πλαίσιο αυτό ανέπτυξε μία διπλή στρατηγική: μία μακρο-στρατηγική η οποία εστίαζε στην ανάπτυξη των θέσεων του κόμματος μέσω της πολωτικής κριτικής στις θέσεις της ΝΔ και μία μεσο-στρατηγική πολιτικοποίησης ζητημάτων επικαιρότητας που προέκυπταν στον πυκνό πολιτικό χρόνο της τετραετίας 2019-2023.

- **Θωμάς Σιώμος, Δημοσιογράφος, Μεταδιδακτορικός ερευνητής: *Από τα τηλεοπτικά διαγγέλματα του 1974 στο πολιτικό Tik Tok – η πολιτική επικοινωνία στην Ελλάδα***

Ο Θωμάς Σιώμος εργάστηκε σε πλήθος μέσων ενημέρωσης ως δημοσιογράφος (Ελευθεροτυπία, ΕΡΤ κ.α.). Επίσης, εργάστηκε σε ιδιωτικούς, δημόσιους και πολιτικούς οργανισμούς ως υπεύθυνος τύπου και στρατηγικής επικοινωνίας.

Η διδακτορική του διατριβή διερεύνησε την έννοια της ματαίωσης και του συμβολικού θανάτου μέσα από το τρίπτυχο «κρίση-μέσα-λαϊκισμός». Δίδαξε στο Τμήμα Πολιτικών Επιστημών του ΑΠΘ μαθήματα σχετικά με τις ποιοτικές μεθόδους έρευνας στην ψηφιακή εποχή, την πολιτική επικοινωνία, τον λαϊκισμό και τον εθνικισμό. Εργάστηκε ως διδακτορικός ερευνητής στο πλαίσιο του προγράμματος «POPULISMUS: Λαϊκιστικός λόγος και Δημοκρατία» και συμμετείχε ως μεταδιδακτορικός ερευνητής στο έργο DataPopEU «Καινοτόμες μέθοδοι και δεδομένα υψηλής ποιότητας για την έρευνα του λαϊκισμού και του ευρωσκεπτικισμού» και στο πρόγραμμα "Απολλωνίς: Εθνική Υποδομή για τις Ψηφιακές Ανθρωπιστικές Επιστήμες και Τέχνες και για τη Γλωσσική Έρευνα και Καινοτομία".

Σήμερα εκπονεί μεταδιδακτορική έρευνα ως αναπληρωτής επιστημονικά υπεύθυνος στο πρόγραμμα DePresPop «Η δημόσια αντιπαράθεση για τη Συμφωνία των Πρεσπών: λόγος, πώλωση και λαϊκισμός».

Υπόθεση εργασίας της ανακοίνωσης είναι πως στα 50 χρόνια της Γ' Ελληνικής Δημοκρατίας υπήρξαν τρεις συν δύο πολύ σημαντικές μεταπολιτευτικές πολιτικές στιγμές που σε μεγάλο βαθμό καθορίσαν τους όρους της ελληνικής εκδοχής αυτού που ονομάζουμε μεσοπολιτική (mediapolitics). Η συγκριτική σύνδεση των τριών (συν δύο) στιγμών υποθέτουμε πως δρα εξηγητικά προκειμένου να μπορέσουμε να κατανοήσουμε φαινόμενα όπως η εμφάνιση και εξαφάνιση του κόμματος Ποτάμι την περασμένη δεκαετία και της εμφάνισης πολιτικών αρχηγών όπως ο Στέφανος Κασελλάκης. Εντοπίζουμε την πολιτική σημασία που έχουν συγκεκριμένες πολιτικές στιγμές (μάχες) που δόθηκαν στη διάρκεια των 50 τελευταίων ετών και αφορούσαν στο τοπίο των ΜΜΕ στην Ελλάδα. Τα πολιτικά μοτίβα της μεταπολίτευσης, η αέναη μάχη μεταξύ παράδοσης και εκσυγχρονισμού, η νεοελληνική πολιτική κουλτούρα, η πολιτική επικοινωνία, η θέση της τηλεόρασης και των κοινωνικών δικτύων στην ελληνική κοινωνία αυτά και άλλα πολλά στοιχεία θα μπορούσαν να συναρθρώνονται γύρω από μια κεντρική ιδέα που έχει τον τίτλο «Ελληνική Μηντιακή Δημοκρατία» και αφορά στην ελληνική εκδοχή του μηντιολαϊκισμού.

- **Αντώνης Γαλανόπουλος, υποψήφιος διδάκτορας στο Τμήμα Πολιτικών Επιστημών ΑΠΘ: *Ανάλυση του προεκλογικού πολιτικού λόγου: μια πειραματική προσέγγιση***

Ο Αντώνης Γαλανόπουλος είναι υποψήφιος διδάκτορας στο Τμήμα Πολιτικών Επιστημών του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης. Είναι κάτοχος μεταπτυχιακού τίτλου σπουδών στην Πολιτική Θεωρία και Φιλοσοφία και κάτοχος πτυχίου Ψυχολογίας. Τα ερευνητικά του ενδιαφέροντα περιλαμβάνουν τη θεωρία του λόγου, τον (αντι-)λαϊκισμό, τη σύγχρονη πολιτική θεωρία και τις ψυχοκοινωνικές σπουδές.

Η εισήγηση βασίζεται στην ειδική έκδοση του iMEDD Lab για τις βουλευτικές εκλογές του 2023. Το έργο επικεντρώθηκε στην ανάλυση των προεκλογικών ομιλιών των πολιτικών αρχηγών των κοινοβουλευτικών κομμάτων, χρησιμοποιώντας την τεχνητή νοημοσύνη σε συνεργασία με μια διεπιστημονική ομάδα αποτελούμενη από δημοσιογράφους και ερευνητές από τις επιστήμες δεδομένων και την πολιτική θεωρία. Η πειραματική αυτή μελέτη συνιστά ένα καινοτόμο παράδειγμα συνεργασίας στο πεδίο των ψηφιακών ανθρωπιστικών επιστημών και διερευνά τις δυνατότητες και τους περιορισμούς των μεγάλων γλωσσικών μοντέλων (LLMs), όπως το ChatGPT στην ανάλυση πολιτικού λόγου. Κατά τη διάρκεια της μακράς προεκλογικής περιόδου, αναλύθηκαν συνολικά περί τις 170 ομιλίες. Στην παρουσίαση θα δοθεί έμφαση σε ενδεικτικά συμπεράσματα που σχετίζονται με την ανάλυση συναισθήματος, την πόλωση, τον λαϊκισμό και την ανίχνευση θεμάτων στις ομιλίες των πολιτικών αρχηγών.

12.00 -12.30 Διάλειμμα Καφέ
(Παράλληλα, στον ίδιο χώρο) Φουαγιέ (ΚΕΔΕΑ). Poster session

12.30-14.00 **Πάνελ 4. Εκλογές 2023 και νέες μορφές ριζοσπαστικοποίησης**

Συντονισμός: Κώστας Παπαστάθης, Επίκουρος Καθηγητής, Τμήμα Πολιτικών Επιστημών ΑΠΘ

Ο Κωνσταντίνος Παπαστάθης είναι επίκουρος καθηγητής του τμήματος Πολιτικών Επιστημών του ΑΠΘ. Έχει σπουδάσει θεολογία, φιλοσοφία και πολιτικές επιστήμες στο ΑΠΘ και το Κ.Υ. Leuven. Έχει εργαστεί ως ερευνητής υπότροφος στο Hebrew University of Jerusalem (2011-13), και στο Université du Luxembourg (2013-2018). Η σχέση πολιτικής και θρησκείας, η εκκλησιαστική ιστορία, και οι Μεσανατολικές σπουδές αποτελούν τα βασικά επιστημονικά του ενδιαφέροντα. Τη τρέχουσα περίοδο η έρευνά του εστιάζει στο ρόλο της θρησκείας για την άνοδο του Ευρωπαϊκής Ακροδεξιάς, και στο αποκαλούμενο Ζήτημα των Ιεροσολύμων. Εργασίες του έχουν δημοσιευτεί σε επιστημονικά περιοδικά με κριτές (Religion, State and Society· Politics, Religion and Ideology· Middle Eastern Studies· British Journal of Middle Eastern Studies· Jerusalem Quarterly· Journal of Eastern Christian Studies· και άλλα), και σε συλλογικούς τόμους.

- Νικόλας Σεβαστάκης, Καθηγητής, Τμήμα Πολιτικών Επιστημών ΑΠΘ: Δυσφορία χωρίς Πολιτική Μετάφραση; Δυσχέρειες και Αμηχανίες του Ριζοσπαστισμού στη Σημερινή Ελλάδα

Ο Νικόλας Σεβαστάκης σπούδασε πολιτικές επιστήμες στο Πάντειο Πανεπιστήμιο της Αθήνας. Πραγματοποίησε μεταπτυχιακές σπουδές στο Ινστιτούτο Πολιτικών Σπουδών του Πανεπιστημίου Lumières-Lyon II και έλαβε το διδακτορικό του δίπλωμα με θέμα τη σκέψη του Heidegger από το Τμήμα Πολιτικών Επιστημών του Παντείου. Από το 1999 ως το 2006 δίδαξε πολιτική και κοινωνική φιλοσοφία στο Τμήμα Κοινωνιολογίας του Πανεπιστημίου Αιγαίου και έκτοτε διδάσκει στο Τμήμα Πολιτικών Επιστημών του ΑΠΘ με γνωστικό αντικείμενο τη «Σύγχρονη Πολιτική και Κοινωνική Φιλοσοφία». Ασχολείται ερευνητικά με ζητήματα θεωρίας και κριτικής της νεωτερικότητας καθώς και με προβλήματα αξιών και ιδεολογίας.

- Αλέξανδρος Κιουπκιολής, Αναπληρωτής Καθηγητής, Τμήμα Πολιτικών Επιστημών ΑΠΘ: Η δεξιά στροφή και στοιχεία επικοινωνιακής στρατηγικής

Ο Αλέξανδρος Κιουπκιολής σπούδασε ελληνική φιλολογία (κλασική κατεύθυνση) στη Φιλοσοφική Σχολή του Πανεπιστημίου Αθηνών και πολιτική θεωρία στο μεταπτυχιακό πρόγραμμα του Πανεπιστημίου του Έσσεξ. Έλαβε το διδακτορικό του δίπλωμα από το Τμήμα Πολιτικών Επιστημών του Πανεπιστημίου της

Οξφόρδης. Έχει διδάξει πολιτική θεωρία στο Πανεπιστήμιο της Οξφόρδης και στο Πανεπιστήμιο Κύπρου. Τον Ιανουάριο του 2009 εντάχθηκε, αρχικά ως λέκτορας, στο Τμήμα Πολιτικών Επιστημών του ΑΠΘ με γνωστικό αντικείμενο «Σύγχρονες Πολιτικές Θεωρίες». Τα ερευνητικά του ενδιαφέροντα εστιάζουν στη νεότερη φιλοσοφία της ελευθερίας, τις θεωρίες της δημοκρατίας, την ανάλυση και την κριτική της εξουσίας, τα κοινά και τα σύγχρονα κοινωνικά κινήματα.

Οι τελευταίες βουλευτικές εκλογές στην Ελλάδα σηματοδοτούν μια ευθυγράμμιση της χώρας με μια ευρύτερη "αυταρχική δεξιά" στροφή που παρατηρείται παγκόσμια. Πώς εξηγεί η σύγχρονη ερευνητική βιβλιογραφία αυτή τη στροφή (C. Crouch, E. Traverso κ.α.) και πώς θα μπορούσε να αντιμετωπιστεί;

- Γιώργος Χατζηχρήστος, Διδάσκων, Τμήμα Πολιτικών Επιστημών ΑΠΘ: *Διαφαινόμενη μετάβαση της Ελληνικής κοινωνίας σε υλιστικά αξιακά πρότυπα: διδάγματα πολιτικής από τη World Value Survey Wave 7*

Ο Γιώργος Χατζηχρήστος αποφοίτησε από το τμήμα Οικονομικών Επιστημών του Πανεπιστημίου Μακεδονίας το 2014. Έκανε μεταπτυχιακά: στην Πολιτική Θεωρία (MsC) στο London School of Economics and Political Science και στη Φιλοσοφία (M.A) στο King's College London. Ολοκλήρωσε το PhD του το 2021 στην Κοινωνιολογία στο Πανεπιστήμιο Αιγαίου ως υπότροφος Marie Cuire της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Έκτοτε έχει διδάξει σε πανεπιστήμια και ιδρύματα της Ελλάδας και του εξωτερικού: Ευρωπαϊκός Οργανισμός Δημοσίου Δικαίου (2022) Τμήμα Κοινωνικής Πολιτικής ΔΠΘ (2021-2022), Τμήμα Πολιτικών Επιστημών ΑΠΘ (2022-2023), Μεταπτυχιακό στη Δημόσια Διοίκηση EUC (2022-2023). Παράλληλα συνεργάζεται ως μετα-διδασκτορικός ερευνητής με το Πανεπιστήμιο Αιγαίου σε προγράμματα που ερευνούν την εργασιακή επισφάλεια των νέων. Τέλος είναι Ιδρυτής και CEO της ερευνητικής εταιρείας Sinopsis που ασχολείται με προγράμματα HORIZON Europe (www.sinopsisinnovation.eu). Δημοσιεύει την έρευνά του σε επιστημονικά περιοδικά υψηλής επιδραστικότητας όπως τα: Journal of Rural Studies, European Planning Studies, Rural Sociology.

Η βιβλιογραφία έχει καταδείξει ότι οι καθώς αυξάνεται η αίσθηση της υπαρξιακής ασφάλειας, οι αξιακές προτεραιότητες των ανθρώπων συνήθως μετατοπίζονται από τις παραδοσιακές-κοινοτιστικές σε κοσμικές-ορθολογικές αξίες, ή και αντίθετα καθώς μειώνεται η αίσθηση της υπαρξιακής ασφάλειας, από τις κοσμικές-ορθολογικές αξίες στις παραδοσιακές. Αντλώντας από αυτό το αναλυτικό πλαίσιο, η αφηρητική υπόθεση της παρούσας εργασίας είναι ότι η Ελληνική κρίση του 2008/2009 και η συνεπαγόμενη μείωση της αίσθησης της υπαρξιακής ασφάλειας οδήγησε σε μια τέτοια αντίστροφη μετατόπιση από κοσμικές-ορθολογικές σε παραδοσιακές-κοινοτιστικές αξίες και από ένα μεταυλιστικό πλαίσιο αξιών σε ένα υλιστικό. Συγκρίνοντας τα δεδομένα της European Value Survey (2008), με το 7ο «κύμα» της World Value Survey (WVS, 2017-2022), οι τάσεις καταδεικνύουν μια τέτοια μεταστροφή προς ένα υλιστικό αξιακό μοντέλο διατηρώντας ωστόσο ανυποχώρητες παραδοσιακές αξίες. Διαφαίνεται έτσι το αξιακό εκείνο πλαίσιο το οποίο μοιάζει να προλογίζει τις στάσεις των Ελλήνων πολιτών απέναντι σε θεσμούς και κόμματα όπως αποτυπώθηκαν στις εκλογές του 2023.

14:00 -15:30 μεσημεριανό διάλειμμα- μπουφές

15.30 – 17.45 **Πάνελ 5. Η εμπειρική πολιτική ανάλυση στην Ελλάδα: μεθοδολογικές τάσεις και προοπτικές**

Συντονισμός: Χριστόφορος Βερναρδάκης, Επίκουρος Καθηγητής, Τμήμα Πολιτικών Επιστημών ΑΠΘ

Ο Χριστόφορος Βερναρδάκης είναι Επίκουρος Καθηγητής στο Τμήμα Πολιτικών Επιστημών του ΑΠΘ στο αντικείμενο «Πολιτική Ανάλυση: Κόμματα και Πολιτική Συμπεριφορά».

Από τον Οκτώβριο του 2004 έως τον Νοέμβριο του 2009 υπηρέτησε ως Λέκτορας στο Τμήμα Πολιτικής Επιστήμης του Πανεπιστημίου Κρήτης και στο γνωστικό αντικείμενο «Ποσοτική Ανάλυση Πολιτικής».

Απόφοιτος το 1985 του Τμήματος Πολιτικής Επιστήμης και Δημόσιας Διοίκησης του Πανεπιστημίου Αθηνών, έγινε κάτοχος του μεταπτυχιακού διπλώματος (D.E.A.) Πολιτικών Επιστημών από το Πανεπιστήμιο της Σορβόνης (Paris II) το 1987.

Κατά την περίοδο 1987-1988 πραγματοποίησε επίσης μεταπτυχιακές σπουδές στην Πολιτική Φιλοσοφία (Σορβόνη – Πανεπιστήμιο Paris I). Η διδακτορική του διατριβή (1995) στο Πανεπιστήμιο Αθηνών είχε ως αντικείμενο τα πολιτικά κόμματα της περιόδου 1974-1985 και την ενσωμάτωσή τους στο νομικό – πολιτικό θεσμικό σύστημα της περιόδου.

Το 1993 ίδρυσε την εταιρεία δημοσκοπήσεων και κοινωνικών ερευνών VPRC, της οποίας διετέλεσε Πρόεδρος του Δ.Σ. έως τον Νοέμβριο του 2004, αναλαμβάνοντας κατόπιν τη θέση του Επιστημονικού Συμβούλου. Ασχολείται ιδιαίτερα με τη θεωρία των πολιτικών κομμάτων, την πολιτική συμπεριφορά, την εκλογική-κοινωνική έρευνα και ευρύτερα το χώρο της πολιτικής κοινωνιολογίας. Το πιο πρόσφατο βιβλίο του κυκλοφόρησε τον Οκτώβριο του 2011 από τις εκδόσεις Σάκκουλα με τίτλο: Πολιτικά Κόμματα, Εκλογές και Κομματικό Σύστημα – Οι μετασχηματισμοί της πολιτικής αντιπροσώπευσης 1990-2010. Από το 2000 έως το 2011 επιμελήθηκε την έκδοση Η Κοινή Γνώμη στην Ελλάδα, η οποία περιελάμβανε αναλύσεις από το χώρο της πολιτικής επιστήμης και της κοινωνιολογίας βασισμένες στα δεδομένα των ερευνών της VPRC, αλλά και άλλων ερευνητικών φορέων. Έχει σημαντικό αριθμό δημοσιεύσεων στην ελληνική, αγγλική και γαλλική γλώσσα, καθώς και συστηματική παρουσία σε διεθνή συνέδρια.

Συμμετέχει στην Επιστημονική Επιτροπή του ΣΥΡΙΖΑ για τις αλλαγές στο Κράτος, το Πολιτικό Σύστημα και το Σύνταγμα, συντονίζοντας την ειδική υπο-επιτροπή για το Πολιτικό Σύστημα.

Στις 19 Νοεμβρίου 2015 αντικατέστησε τον παραιτηθέντα Βουλευτή Γαβριήλ Σακελλαρίδη και ορκίστηκε Βουλευτής Α' Αθήνας με τον ΣΥΡΙΖΑ ενώ παράλληλα κατείχε τη θέση του Αναπληρωτή Υπουργού Διοικητικής Μεταρρύθμισης. Στον ανασχηματισμό του Νοεμβρίου 2016 τοποθετήθηκε στη θέση του Υπουργού Επικρατείας, ως αρμόδιος για θέματα συντονισμού του κυβερνητικού έργου

- Άγγελος Σεριάτος, Υπ. διδάκτωρ, Πάντειο Πανεπιστήμιο, Επικεφαλής Τμήματος Πολιτικής και Κοινωνικής Έρευνας, Prorata: 2012-2023: *Πολιτική ρευστότητα, επάλληλοι εκλογικοί σεισμοί και μεθοδολογικές προκλήσεις στην πολιτική έρευνα*

Ο Άγγελος Σεριάτος είναι πτυχιούχος του Τμήματος Πολιτικής Επιστήμης και Δημόσιας Διοίκησης του Εθνικού Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών. Συνέχισε τις μεταπτυχιακές του σπουδές στο Πανεπιστήμιο του Άμστερνταμ (UvA) εστιάζοντας στο πεδίο της Πολιτικής Επικοινωνίας. Στο πλαίσιο της διπλωματικής του εργασίας διερεύνησε την επιρροή της ημερήσιας ατζέντας των ελληνικών Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης στις πρωτοβουλίες που λαμβάνουν οι Έλληνες βουλευτές κατά τα κοινοβουλευτικά τους καθήκοντα. Εργάστηκε σε διάφορα ερευνητικά έργα, τα οποία επικεντρώνονταν στο ρόλο των συναισθημάτων στην πολιτική συμμετοχή, καθώς και στη χρήση διαφόρων μεθοδολογικών εργαλείων σε πεδία της Πολιτικής Επιστήμης. Είναι υποψήφιος διδάκτορας στο Τμήμα Πολιτικής Επιστήμης και Ιστορίας του Παντείου Πανεπιστημίου, εστιάζοντας το ερευνητικό ενδιαφέρον του στα πεδία της Πολιτικής Κοινωνιολογίας και της Συγκριτικής Πολιτικής, καθώς και σε θέματα που αφορούν τη εκλογική συμπεριφορά και τον εκλογικό ανταγωνισμό σε Ελλάδα και Ευρώπη. Από το 2018 εργάζεται ως επικεφαλής του τμήματος πολιτικών και κοινωνικών ερευνών της εταιρίας Prorata, η οποία είναι εταιρία ερευνών και εφαρμογών επικοινωνίας στην Ελλάδα. Τα τελευταία χρόνια έχει εργαστεί σε διάφορα ερευνητικά έργα, συνεργαζόμενος με Ερευνητικά Κέντρα (ΕΚΚΕ) και Ινστιτούτα («Friedrich-Ebert-Stiftung», «Νίκος Πουλιαντζάς», «Εναλλακτικών Πολιτικών/ΕΝΑ»), με Μ.Κ.Ο (Διεθνής Αμνηστία) και πολιτικά κόμματα, αναλαμβάνοντας τον σχεδιασμό και την ανάλυση ερευνών που σχετίζονται -μεταξύ άλλων- με την πολιτική και εκλογική συμπεριφορά. Οι τελευταίες μελέτες με τις οποίες καταπιάστηκε εστιάζουν στην αρνητική κομματική ταύτιση (Τσατσάνης, Τεπέρογλου & Σεριάτος, 2020), καθώς και στη συγκρότηση, το εύρος και τη δυναμική του αντι-ΣΥΡΙΖΑ ρεύματος (Μοσχονάς & Σεριάτος, 2022).

Η περίοδος 2012 - 2023 μπορεί να προσληφθεί ως ένας ενιαίος κύκλος επάλληλων εκλογικών αναμετρήσεων με ιδιαίτερα χαρακτηριστικά. Έντονη πολιτική ρευστότητα, συνέχειες και τομές εντός ενός περιβάλλοντος πρωτόγνωρου για την μεταπολιτευτική ιστορία της χώρας. Το νέο τοπίο δημιούργησε νέες μεθοδολογικές προκλήσεις στην πολιτική έρευνα. Προκλήσεις που ήρθαν να προστεθούν στις ήδη υπάρχουσες τεχνολογικές και πολιτισμικές μεταβολές των καιρών μας που εκ των πραγμάτων απαιτούν προσαρμογές και καινοτομίες στην διεξαγωγή της πολιτικής έρευνας. Ποιες είναι αυτές οι τεχνολογικές και πολιτισμικές αλλαγές; Πως επηρέασε η έντονη πολιτική ρευστότητα και οι επάλληλες κρίσεις τις μεθοδολογικές προσεγγίσεις της περιόδου στην πολιτική έρευνα;

- Πέτρος Ιωαννίδης, πολιτικός αναλυτής της aboutreople & Ηλίας Τσαουσάκης, Σύμβουλος στρατηγικής και επικοινωνίας, πολιτικός επιστήμονας: 2023. Νικητές και ηττημένοι σε μια ιστορική εκλογική αναμέτρηση

Ο Πέτρος Ιωαννίδης γεννήθηκε στη Θεσσαλονίκη και μεγάλωσε στην Έδεσσα . Έχει σπουδάσει πολιτική επιστήμη (BA Lancaster University) και επικοινωνία (MA) στο Τμήμα Κοινωνιολογίας του City University. Ασχολείται με την έρευνα, την επικοινωνία και τη στρατηγική από το 2002 και είναι μέλος του International Association of Political Consultants και της Ελληνικής Εταιρείας Πολιτικής Επιστήμης. Από το 2001 εργάζεται στο χώρο της πολιτικής επικοινωνίας, στρατηγικής και των πολιτικών και κοινωνικών ερευνών. Αρθρογραφεί τακτικά στην Athens Voice, ενώ αναλύσεις του έχουν φιλοξενηθεί σε μεγάλη μερίδα του τύπου. Είναι διευθυντής της aboutreople.

Ο Ηλίας Τσαουσάκης είναι Σύμβουλος Ερευνών, Επικοινωνίας και Στρατηγικής. Σπούδασε Πολιτικές Επιστήμες στη Νομική Σχολή του Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών. Δραστηριοποιείται στο χώρο της πολιτικής έρευνας και επικοινωνίας από το 1996. Έχει συνεργαστεί με δημόσια πρόσωπα, Βουλευτές, πολιτικά κόμματα και φορείς του Δημόσιου και Ιδιωτικού τομέα.

- Γιάννης Ανδρεάδης, Καθηγητής, Τμήμα Πολιτικών Επιστημών ΑΠΘ: Καινοτόμες Μέθοδοι Συλλογής Δεδομένων

Ο Γιάννης Ανδρεάδης είναι καθηγητής ποσοτικών μεθόδων στις κοινωνικές επιστήμες στο Τμήμα Πολιτικών Επιστημών του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης. Οι ερευνητικοί του τομείς είναι: Συλλογή Δεδομένων με Διαδικτυακά Εργαλεία, Μεθοδολογία Έρευνας, Ποιότητα και Καθαρισμός Δεδομένων, Μέθοδοι Έρευνας της Κοινής Γνώμης, Εξόρυξη Δεδομένων από Μέσα Κοινωνικής Δικτύωσης, Ηλεκτρονικοί Σύμβουλοι Ψήφου, Χώρος και Εκλογική Ανάλυση, Λαϊκισμός, Εκλογική Συμπεριφορά και Πολιτική Ανάλυση. Είναι επιστημονικώς υπεύθυνος ερευνών που διοργανώνονται στην Ελλάδα για διεθνή επιστημονικά έργα και δίκτυα όπως το Comparative Study of Electoral Systems (CSES) το International Social Survey Programme (ISSP) και το Comparative Candidate Survey (CCS) στο οποίο υπηρετεί και ως μέλος της διοικούσας επιτροπής. Σχεδίασε τον ηλεκτρονικό σύμβουλο ψήφου HelpMeVote που έχει εφαρμοστεί σε Ελλάδα και εξωτερικό με μεγάλη επιτυχία. Είναι μέλος του Team Populism, όπου υπηρετεί ως επικεφαλής της ομάδας “Parliamentary elite surveys”. Από το 2021, έχει εκλεγεί πρόεδρος της ερευνητικής ομάδας του ECPR που έχει ως αντικείμενο τις έρευνες κοινής γνώμης (Public Opinion and Voting Behaviour) και αριθμεί περισσότερα από 400 μέλη.

Το 2018, του απονεμήθηκε υποτροφία Visiting Research Fellow στο διεθνές πρόγραμμα Electoral Integrity (the University of Sydney and Harvard University). Το 2014 ήταν Fulbright Visiting Scholar (University of Michigan) και εργάστηκε στο έργο “Καθιέρωση των Εθνικών Εκλογικών Ερευνών στην Ελλάδα”. Συνεισφέρει ως κριτής σε πολλά επιστημονικά περιοδικά. Είναι συγγραφέας πολλών άρθρων που έχουν δημοσιευθεί σε επιστημονικά περιοδικά και πρακτικά συνεδρίων. Για περισσότερες λεπτομέρειες σχετικά με τις δημοσιεύσεις του, δείτε το: <https://scholar.google.com/citations?user=UohrhRMAAAAJ>

- Γεώργιος Καρυώτης, Καθηγητής Πολιτικών Επιστημών, Πανεπιστήμιο της Γλασκώβης & Ιάκωβος Μακρόπουλος, Υπ. Διδάκτωρ, Πανεπιστήμιο Strathclyde: Συναισθηματική Πόλωση και Εκλογική Συμπεριφορά: Εκλογές 2019-2023 στην Ελλάδα

Ο Ιάκωβος Μακρόπουλος (απόφοιτος Πολιτικών Επιστημών Α.Π.Θ.) είναι Υποψήφιος Διδάκτορας του πανεπιστημίου Στραθκλάιντ στο Ηνωμένο Βασίλειο. Ο Ιάκωβος ερευνά εμπειρικά τομείς της Πολιτικής Συμπεριφοράς, Συγκριτικής Πολιτικής και Πολιτικής Μεθοδολογίας. Έργα του έχουν δημοσιευτεί σε διεθνή περιοδικά όπως το European Political Science Review, Party Politics, και Journal of Election, Public Opinion and Parties.

Πρόσφατα πολιτικά γεγονότα στη σύγχρονη ιστορία της Ελλάδας, όπως το δημοψήφισμα του 2015, η συμφωνία των Πρεσπών ή τα μέτρα που εισήγαγε η κυβέρνηση ως απάντηση στην πανδημία COVID-19, υποδεικνύουν ότι νέες πολιτικές συγκρούσεις έχουν εμφανιστεί μεταξύ του ελληνικού κοινού. Αυτές οι συγκρούσεις υποστηρίζεται ότι αποτελούν την αντανάκλαση ομάδων πολιτών με αντιφατικές θεμελιώδεις απόψεις, προκαλώντας έτσι έναν ευρύτερο χώρο συγκρούσεων που τροφοδοτείται από έντονο συναίσθημα και την πεποίθηση της ταύτισης με μία 'ομάδα'. Προηγούμενες μελέτες έχουν επισημάνει την επίδραση της ιδεολογίας στην κομματική ψήφο. Ωστόσο, πώς συμβάλλει η συναισθηματική πόλωση στην κατεύθυνση της κομματικής ψήφου; Χρησιμοποιώντας εμπειρικά δεδομένα του 2019 και 2023 τα αποτελέσματα της έρευνας εμφανίζουν ότι η συναισθηματική πολιτική πόλωση έχει σημαντικό αντίκτυπο στην επιλογή ψήφου. Η έρευνα συνεισφέρει στην μελέτη της πόλωσης γύρω από τις κομματικές ταυτότητες και τις επιπτώσεις της στην πολιτική συμπεριφορά στην Ελλάδα.

18.00 – 19:00 Συμπεράσματα

Στρογγυλή τράπεζα: Διαμορφώνοντας το νέο ελληνικό πολιτικό σκηνικό – θέσεις και αντιθέσεις

- **Νίκος Μαραντζίδης, Καθηγητής, Τμήμα Βαλκανικών, Σλαβικών και Ανατολικών Σπουδών, ΠΑΜΑΚ**

Ο Νίκος Μαραντζίδης σπούδασε Πολιτική Κοινωνιολογία στο Παρίσι στα Πανεπιστήμια Paris VII και Paris X. Από το 1996 διδάσκει Πολιτική Επιστήμη στο Πανεπιστήμιο Μακεδονίας. Σήμερα είναι καθηγητής στο τμήμα Βαλκανικών, Σλαβικών και Ανατολικών Σπουδών του ΠΑΜΑΚ και επισκέπτης καθηγητής στη Σχολή Κοινωνικών Επιστημών του Πανεπιστημίου του Καρόλου (Γράγα) και στο Τμήμα Πολιτικής Επιστήμης στο Πανεπιστήμιο της Κεράλα (Ινδία).

- **Χριστόφορος Βερναρδάκης, Επίκουρος Καθηγητής, Τμήμα Πολιτικών Επιστημών ΑΠΘ**

Ο Χριστόφορος Βερναρδάκης είναι Επίκουρος Καθηγητής στο Τμήμα Πολιτικών Επιστημών του ΑΠΘ στο αντικείμενο «Πολιτική Ανάλυση: Κόμματα και Πολιτική Συμπεριφορά».

Από τον Οκτώβριο του 2004 έως τον Νοέμβριο του 2009 υπηρέτησε ως Λέκτορας στο Τμήμα Πολιτικής Επιστήμης του Πανεπιστημίου Κρήτης και στο γνωστικό αντικείμενο «Ποσοτική Ανάλυση Πολιτικής».

Απόφοιτος το 1985 του Τμήματος Πολιτικής Επιστήμης και Δημόσιας Διοίκησης του Πανεπιστημίου Αθηνών, έγινε κάτοχος του μεταπτυχιακού διπλώματος (D.E.A.) Πολιτικών Επιστημών από το Πανεπιστήμιο της Σορβόνης (Paris II) το 1987.

Κατά την περίοδο 1987-1988 πραγματοποίησε επίσης μεταπτυχιακές σπουδές στην Πολιτική Φιλοσοφία (Σορβόνη – Πανεπιστήμιο Paris I). Η διδακτορική του διατριβή (1995) στο Πανεπιστήμιο Αθηνών είχε ως αντικείμενο τα πολιτικά κόμματα της περιόδου 1974-1985 και την ενσωμάτωσή τους στο νομικό – πολιτικό θεσμικό σύστημα της περιόδου.

Το 1993 ίδρυσε την εταιρεία δημοσκοπήσεων και κοινωνικών ερευνών VPRC, της οποίας διετέλεσε Πρόεδρος του Δ.Σ. έως τον Νοέμβριο του 2004, αναλαμβάνοντας κατόπιν τη θέση του Επιστημονικού Συμβούλου. Ασχολείται ιδιαίτερα με τη θεωρία των πολιτικών κομμάτων, την πολιτική συμπεριφορά, την εκλογική-κοινωνική έρευνα και ευρύτερα το χώρο της πολιτικής κοινωνιολογίας. Το πιο πρόσφατο βιβλίο του κυκλοφόρησε τον Οκτώβριο του 2011 από τις εκδόσεις Σάκκουλα με τίτλο: Πολιτικά Κόμματα, Εκλογές και Κομματικό Σύστημα – Οι μετασχηματισμοί της πολιτικής αντιπροσώπευσης 1990-2010. Από το 2000 έως το 2011 επιμελήθηκε την έκδοση Η Κοινή Γνώμη στην Ελλάδα, η οποία περιελάμβανε αναλύσεις από το χώρο της πολιτικής επιστήμης και της κοινωνιολογίας βασισμένες στα δεδομένα των ερευνών της VPRC, αλλά και άλλων ερευνητικών φορέων. Έχει σημαντικό αριθμό δημοσιεύσεων στην ελληνική, αγγλική και γαλλική γλώσσα, καθώς και συστηματική παρουσία σε διεθνή συνέδρια.

Συμμετέχει στην Επιστημονική Επιτροπή του ΣΥΡΙΖΑ για τις αλλαγές στο Κράτος, το Πολιτικό Σύστημα και το Σύνταγμα, συντονίζοντας την ειδική υπο-επιτροπή για το Πολιτικό Σύστημα.

Στις 19 Νοεμβρίου 2015 αντικατέστησε τον παραιτηθέντα Βουλευτή Γαβριήλ Σακελλαρίδη και ορκίστηκε Βουλευτής Α' Αθήνας με τον ΣΥΡΙΖΑ ενώ παράλληλα κατείχε τη θέση του Αναπληρωτή Υπουργού Διοικητικής Μεταρρύθμισης. Στον ανασχηματισμό του Νοεμβρίου 2016 τοποθετήθηκε στη θέση του Υπουργού Επικρατείας, ως αρμόδιος για θέματα συντονισμού του κυβερνητικού έργου

- **Γιάννης Παπαγεωργίου, Καθηγητής, Τμήμα Πολιτικών Επιστημών ΑΠΘ**

Ο Γιάννης Παπαγεωργίου είναι καθηγητής στο Τμήμα Πολιτικών Επιστημών του Αριστοτέλειου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης με γνωστικό αντικείμενο «Διεθνείς Σχέσεις: Διεθνής και Ευρωπαϊκή Πολιτική». Σπούδασε νομικά στο Εθνικό Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών. Πραγματοποίησε μεταπτυχιακές σπουδές σε Συγκριτικές Πολιτικές Σπουδές στο Πανεπιστήμιο Παρίσι – Ι και σε Αναπτυξιακή Συνεργασία στο Πανεπιστήμιο U.L.B. των Βρυξελλών. Έλαβε το διδακτορικό του δίπλωμα από το Πανεπιστήμιο U.L.B. των Βρυξελλών στον τομέα της περιφερειακής ενοποίησης. Από το 2004, διδάσκει στο Τμήμα Πολιτικών Επιστημών του ΑΠΘ, μεταξύ άλλων, 'Ιστορία της ευρωπαϊκής ενοποίησης', 'Συγκριτική πολιτική', 'Το πολιτικό σύστημα των ΗΠΑ και της Ρωσίας' 'Λατινική Αμερική – πολιτική κοινωνία και διεθνείς σχέσεις' και 'Σύγχρονα θέματα διεθνούς πολιτικής'.

Ασχολείται ερευνητικά με θέματα πολιτικών συστημάτων και συγκριτικής πολιτικής, ευρωπαϊκής πολιτικής ενοποίησης, μεταναστευτικών πολιτικών και διεθνούς ανθρωπιστικού και προσφυγικού δικαίου. Είναι δικηγόρος, ενώ διετέλεσε Διευθυντής στην ελληνική Υπηρεσία Ασύλου και, το 2012, υπήρξε πρόεδρος της ομάδας εργασίας για το άσυλο στο Συμβούλιο Υπουργών της Ε.Ε. κατά τη διάρκεια της κυπριακής προεδρίας του Συμβουλίου. Μεταξύ του 2016-18 εργάστηκε στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο (Policy Department for Citizens' Rights and Constitutional Affairs) και ασχολήθηκε με τις θεσμικές διαστάσεις του Μπρέξιτ και θέματα της Επιτροπής Δημοσίων Ελευθεριών του Ε.Κ.). Υπήρξε υπότροφος του Ιδρύματος Fulbright για έρευνα στις ΗΠΑ (2007 και 2021) και του Folke Bernadotte Academy για έρευνα στην Λατινική Αμερική και Αφρική. Από το 2019 είναι κάτοχος της Έδρας Jean Monnet με τίτλο «τα θεμέλια της ευρωπαϊκής ενοποίησης: Δημοκρατία, θεσμοί και πολιτικές». Από το 2022 είναι πρόεδρος στο Τμήμα Πολιτικών Επιστημών του ΑΠΘ.

Εξειδικευμένη ιστοσελίδα του συνεδρίου θα φιλοξενηθεί στον διαδικτυακό τόπο του Τμήματος:
www.polsci.auth.gr https://www.polsci.auth.gr/polsci_news/conference-elections-2023/

